

İSTANBUL TİCARET ODASI
DIŞ TİCARET UYGULAMA SERVİSİ

KUZEY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ
ÜLKE RAPORU

Güncellenme Tarihi: 29.08.2005
Ülke No : 601

I- GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)
Yönetim Şekli	: Cumhuriyet
Coğrafi Konumu	: Akdenizdeki beş büyük adadan birisi olan Kıbrıs adası Türkiye'nin 100 km. güneyinde, Yunanistan'ın 1425 km. güneydoğusunda yer almaktadır. Kıbrıs adasının % 35'lik bölümü KKTC'nindir, adanın kuzeyinde bulunur.
Zaman Ayarı	: GMT'den 2 saat ileridedir.
Yüzölçümü	: 3.355 km ²
Nüfusu	: 216 bin kişi (2003)
Nüfus Yoğunluğu	: 64 kişi /km ²
Başkent	: Lefkoşa
Önemli Şehirleri	: Gazimağusa, Girne, Güzelyurt-Lefke, Yeniiskele
İklimi	: Akdeniz iklimi hüküm sürmektedir.
Resmi Dili	: Türkçe
Din	: Halkın % 99'unu Müslümanlar oluşturmaktadır.

II. EKONOMİK GÖSTERGELER

DIŞ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİŐ

YILLAR	1998	1999	2000	2001	2002	2003
GSMH (Milyon ABD \$) (Gayri Safi Milli Hasıla)	890.5	963.9	1039.9	908.8	941.4	1208.5
Kişi baŐı GSMH (ABD \$)	4361	4666	4978	4303	4409	5600
Reel GSMH Büyüme hızı %	6.0	7.4	-0.6	-5.4	6.9	5.4
Enflasyon (tüketici fiyatlarıyla,ort %)	66.5	55.3	53.2	76.8	24.5	-
Nüfus (Bin kişi)	204	207	208	211	213	216
Para Birimi:	Yeni Türk Lirası (YTL) 1 ABD\$= 1.36 Yeni Türk Lirası YTL (29.08.2005)					
Kaynak:KKTC Başbakanlık Devlet Planlama Örgütü						

III- GENEL OLARAK DIŞ TİCARETİ

DIŞ TİCARETİ				
(Milyon ABD Doları)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1995	67.3	366.1	433.4	-298.8
1996	70.3	318.3	388.6	-248.0
1997	57.6	356.5	414.1	-298.9
1998	53.4	430.5	483.9	-377.1
1999	52.4	412.7	465.1	-360.3
2000	50.4	424.9	475.3	-374.5
2001	34.6	272.0	306.6	-237.4
2002	45.4	309.5	354.9	-264.1
2003	49.3	415.2	464.5	-365.9

Kaynak:KKTC Başbakanlık Devlet Planlama Örgütü

DIŞ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

- Başlıca İhracat Yaptığı Ülkeler** : Türkiye, İngiltere, Rusya, Kuveyt, İsrail, ABD, Ukrayna, Almanya.
- Başlıca İthalat Yaptığı Ülkeler** : Türkiye, İngiltere, Almanya, Fransa, İspanya, Hollanda, Belçika, İspanya, Japonya, ABD, Hong Kong, Tayvan, Çin, İtalya, İsveç.
- Başlıca İhraç Ürünleri** : Konfeksiyon, narenciye, narenciye kons., süt ürünleri, meşrubat , alkollü içki (viski, rakı), ilaç, deri, alçı taşı.
- Başlıca İthal Ürünleri** : Makine ve ulaşım araçları, elektrikli ev aletleri, beyaz eşya, sigara, ilaç, konfeksiyon, oto lastik ve aksesuarları, inşaat demiri, bilgi işlem makinaları, küspe ve katkı maddeleri , içki, meşrubat, kozmetik , kimyevi gübre , temizlik malzemeleri, mobilya ve aksesuarları, plastikten mamul eşyalar, LPG gazı, buğday, mısır, çay, bisküvi çeşitleri, ayçiçek yağı, alüminyum profil, çimento.

IV- TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŐKİLERİ :

DIŞ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİŐ

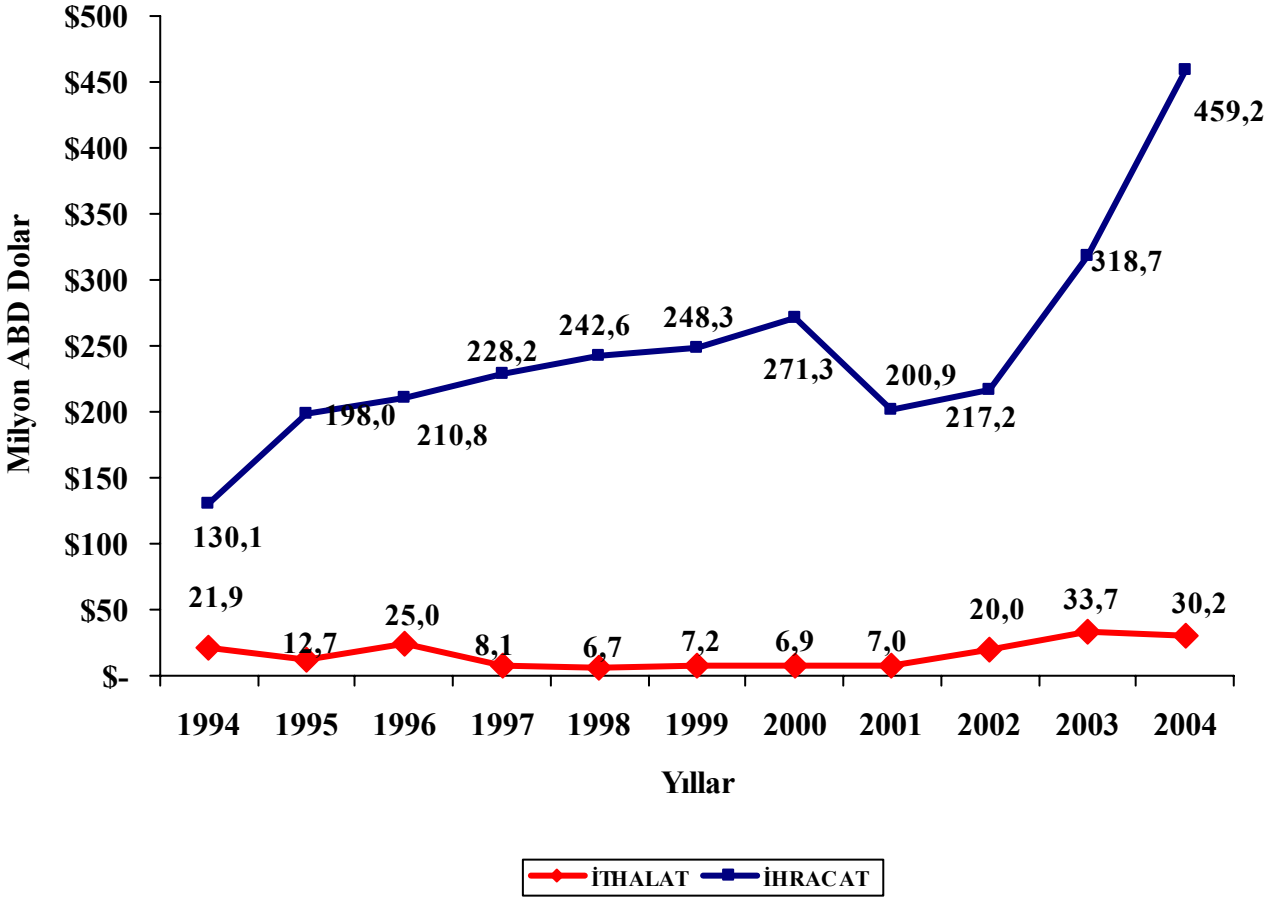
TÜRKİYE - KKTC TİCARİ İLİŐKİLERİ
(Milyon ABD Doları)

Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1994	130.1	21.9	142.8	117.4
1995	198.0	12.7	210.7	185.3
1996	210.8	25.0	235.8	185.8
1997	228.2	8.1	236.3	220.1
1998	242.6	6.7	249.3	235.9
1999	248.3	7.2	255.5	241.1
2000	271.7	6.9	278.6	264.8
2001	200.9	7.0	207.9	193.9
2002	217.2	20	237.2	197.2
2003	318.7	33.7	352.4	285,0
2004	459.2	30.2	489.4	429.0
2004 (Ocak-Őubat)	55.5	4.0	59.5	51.5
2005 (Ocak-Őubat)	79.4	3.3	82.7	76.1

Ticaret dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir.

Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü

TÜRKİYE-KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
DIŞ TİCARETİN SEYRİ

Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü

TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NE İHRACATI (ABD DOLAR)

DIŞ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

Fasıl No:	Açıklaması	2004
27	MINERAL YAKITLAR, MINERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI, MUMLAR	62.657.025
84	KAZAN;MAKİNA VE CİHAZLAR,ALETLER,PARÇALARI	43.476.077
72	DEMİR VE ÇELİK	40.895.379
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR,AKSAM VE PAR.	23.667.676
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	22.979.576
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	18.762.473
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	14.389.597
22	MEŞRUBAT, ALKOLLÜ İÇKİLER VE SİRKE	14.311.616
25	TUZ, KÜKÜRT, TOPRAK VE TAŐLAR, ALÇILAR VE ÇİMENTO	14.254.497
48	KAĞIT VE KARTON;KAĞIT HAMURUNDAN KAĞIT VE KARTONDAN EŞYA	13.824.507
<i>Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü</i>		

**TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NE İHRACATI (ABD DOLAR)**

Fasıl No:	Açıklaması	2003
27	MINERAL YAKITLAR, MINERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI, MUMLAR	67.655.302
84	KAZAN;MAKİNA VE CİHAZLAR,ALETLER,PARÇALARI	21.719.265
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR,AKSAM VE PAR.	17.757.388
72	DEMİR VE ÇELİK	15.243.410
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	13.811.479
48	KAĞIT VE KARTON;KAĞIT HAMURUNDAN KAĞIT VE KARTONDAN EŞYA	11.002.175
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	10.895.866
87	MOTORLU KARA TAŐITLARI, BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	10.246.609
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	9.681.179
22	MEŞRUBAT, ALKOLLÜ İÇKİLER VE SİRKE	8.409.837
<i>Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü</i>		

**TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDEN İTHALATI (ABD DOLAR)**

Fasıl No:	Açıklaması	2004
-----------	------------	------

DIŞ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

04	SÜT VE SÜT MAMULLERİ, KUŐ VE KÜMES HAY.YUMURTALARI, BAL VB.	7.943.835
08	YENİLEN MEYVALAR, KABUKLU YEMİŐLER, TURUNÇGİL VE KAVUN KABUĞU	7.682.152
93	SİLAHLAR VE MÜHİMMAT, BUNLARIN AKSAM, PARÇA VE AKSESUARLARI	1.737.624
72	DEMİR VE ÇELİK	1.664.467
25	TUZ, KÜKÜRT, TOPRAK VE TAŐLAR, ALÇILAR VE ÇİMENTO	1.321.881
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	1.290.531
03	BALIKLAR, KABUKLU HAYVANLAR, YUMUŐAKÇALAR, DİĞER OMURGASIZLAR	1.287.995
20	SEBZE, MEYVA, BİTKİ PARÇALARI, SERT KABUKLU YEMİŐ KONSERVELEĞİ	1.122.979
22	MEŞRUBAT,ALKOLLÜ İÇKİLER VE SİRKE	1.090.942
21	YENİLEN ÇEŐİTLİ GIDA MÜSTAHzARLARI	1.082.858
<i>Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü</i>		

TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ’NDEN İTHALATI (ABD DOLAR)		
Fasıl No:	Açıklaması	2003
08	YENİLEN MEYVALAR, KABUKLU YEMİŐLER, TURUNÇGİL VE KAVUN KABUĞU	8.335.058
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	7.602.777
04	SÜT VE SÜT MAMULLERİ, KUŐ VE KÜMES HAY.YUMURTALARI, BAL VB.	5.234.711
22	MEŞRUBAT,ALKOLLÜ İÇKİLER VE SİRKE	1.771.940
93	SİLAHLAR VE MÜHİMMAT, BUNLARIN AKSAM, PARÇA VE AKSESUARLARI	1.193.073
20	SEBZE, MEYVA, BİTKİ PARÇALARI, SERT KABUKLU YEMİŐ KONSERVELEĞİ	1.082.818
25	TUZ, KÜKÜRT, TOPRAK VE TAŐLAR, ALÇILAR VE ÇİMENTO	1.039.792
10	HUBUBAT	776.914
84	KAZAN; MAKİNA VE CİHAZLAR, ALETLER, PARÇALARI	762.589
41	HAM POSTLAR, DERİLER (KÜRKLER HARİÇ) VE KÖSELELER	607.636
<i>Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü</i>		

DIŞ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİŐ

TÜRKİYE’NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA KKTC’YE İHRACATI (ABD DOLAR)	
ÜRÜN TANIMI	2004
MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI	52.067.349
DEMİR VE ÇELİK	33.532.803
1.SINIF İLAÇLAR	7.851.518
SİGARALAR	5.521.825
ALTINDAN MÜCEVHERCİ EŐYASI	4.690.100
KOLALI GAZOZLAR	4.161.096
SOYA FASULYESİ YAĞI ÜRETİMİNDEN KALAN KÜSPE VE KATI ARTIKLAR	3.591.702
AZOT,FOSFORLU GÜBRELER	3.566.721
BENZİNLİ YENİ BİNEK OTOMOBİL	3.293.570
KAĞIT VE KARTONDAN KUTU VE MAHAZALAR	3.177.197
<i>Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü</i>	

TÜRKİYE’NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA KKTC’YE İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2003
MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI	58.431.866
DEMİR VE ÇELİK	6.974.124
1.SINIF İLAÇLAR	4.553.921
SOYA FASULYESİ YAĞI ÜRETİMİNDEN KALAN KÜSPE VE KATI ARTIKLAR	3.408.529
SİGARALAR	2.739.967
KAĞIT VE KARTONDAN KUTU VE MAHAZALAR	2.536.131
KOLALI GAZOZLAR	2.405.975
AZOT,FOSFORLU GÜBRELER	2.279.446
TATLI BİSKÜVİLER	2.009.534
PAMUK TOHUMU YAĞI ÜRETİMİNDEN KALAN KÜSPE VE KATI ARTIKLAR	1.983.994
<i>Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü</i>	

DIŞ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİŐ

TÜRKİYE'NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA KKTC'DEN İTHALATI (ABD DOLAR)	
ÜRÜN TANIMI	2004
PORTAKAL,GREYFURT,LİMON	7.333.250
KAŐKAVAL (KAŐAR PEYNİRİ)	7.177.423
AV TÜFEĞİ İÇİN FİŐEKLER	1.737.624
DÖKÜNTÜ VE HURDALAR	1.418.659
ALÇI TAŞI	1.321.881
MAVİ YÜZGEÇLİ ORKİNOS	1.287.995
1.SINIF İLAÇLAR	1.265.873
TATLANDIRILMIŐ/RENKLENDİRİLMİŐ ŐEKER ŐURUPLARI	848.858
ALTIN (DİĞER İŐLENMEMİŐ ŐEKİLLERDE OLANLAR)	641.243
VİŐKİ	561.108
<i>Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü</i>	

TÜRKİYE'NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA KKTC'DEN İTHALATI (ABD DOLAR)	
ÜRÜN TANIMI	2003
PORTAKAL,GREYFURT,LİMON	8.115.226
1.SINIF İLAÇLAR	7.592.431
KAŐKAVAL (KAŐAR PEYNİRİ)	4.740.470
VİŐKİ	1.603.811
AV TÜFEĞİ İÇİN FİŐEKLER	1.192.931
ALÇI TAŞI	1.039.792
EKMEKLİK BUĞDAY	776.914
TATLANDIRILMIŐ/RENKLENDİRİLMİŐ ŐEKER ŐURUPLARI	539.160
PORTAKAL SUYU	497.345
KARDESİZ PAMUK	489.653
<i>Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü</i>	

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDAKİ BELLİ BAŐLI ANLAŐMALAR**

1) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik ve Mali İşbirliği Anlaşması (2001)

2) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması (1998)

3) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımlarda Devlet Yardımları Anlaşması (1998)

4) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Protokolü (1997)

5) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımlarda Garanti Anlaşması (1988)

6) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çifte Vergilendirmeyi ve Vergi Kaybını Önleme Anlaşması (1987)

7) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması (1987)